

Ruj. Tuan :
Ruj. Kami : KKM.600-29/4/120 JLD2 (85)
Tarikh : 1 Disember 2020

SEPERTI SENARAI EDARAN

YBhg. Datuk/ Dato' Indera/ Dato'/ Datin/ Tuan/ Puan,

SURAT EDARAN BERKAITAN PENGGUNAAN BORANG PERMOHONAN UJIAN SARINGAN HIV PRA PERKAHWINAN YANG SELARAS BAGI NEGERI-NEGERI DAN KEMASKINI PROSEDUR UJIAN SARINGAN HIV PRA PERKAHWINAN DI KLINIK KESIHATAN

Dengan segala hormatnya perkara di atas adalah dirujuk.

2. Sebagaimana YBhg. Datuk/ Dato' Indera/ Dato'/ Datin/ Tuan/ Puan sedia maklum, Jawatankuasa Kabinet Mengenai AIDS yang bersidang pada 18 Disember 2008 telah memutuskan agar ujian saringan HIV bagi bakal pengantin di kalangan orang Islam dilaksanakan secara wajib mulai tahun 2009, manakala bagi agama-agama lain ianya adalah digalakkan. Sehubungan dengan itu, Garis Panduan Ujian Saringan HIV Pra Perkahwinan telah dikeluarkan melalui pekeliling Ketua Pengarah Kesihatan bil 5/2009.

3. Namun begitu, pada tahun lepas telah berlaku satu kes *medicolegal* yang disebabkan oleh kecuaiannya anggota kesihatan. Punca kecuaiannya yang dikenal pasti adalah diringkaskan seperti di bawah:

(i) Penggunaan borang permohonan ujian saringan HIV pra-perkahwinan yang tidak seragam terutamanya melibatkan borang-borang yang dikeluarkan oleh Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM), Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri (JHEAIN) dan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) sendiri. Ini telah menimbulkan kekeliruan kepada anggota kesihatan yang melaksanakan ujian sehingga menyebabkan kecuaiannya teknikal.

(ii) Bakal pengantin telah menyembunyikan status ujian saringan HIV 'reaktif' daripada pasangannya dan pandangan umum meletakkan tanggungjawab memberitahu keputusan saringan kepada Pengamal Perubatan.

4. Justeru itu, bagi memperbaiki proses kerja saringan HIV pra perkahwinan ini, cadangan-cadangan di bawah dikemukakan. Cadangan-cadangan tersebut juga telah mengambilkira nasihat dan pandangan daripada Penasihat Undang-Undang (PUU) KKM.

4.1 Penyeragaman borang permohonan ujian saringan HIV pra perkahwinan.

- (i) 'Borang Persetujuan Pemakluman Ujian Saringan HIV' yang dikeluarkan oleh Jabatan Kemajuan Agama Islam Malaysia (JAKIM) dan Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri (JHEAIN) tidak akan digunakan lagi di Klinik Kesihatan.
- (ii) Bakal pengantin yang ingin menjalani ujian saringan HIV pra perkahwinan di Klinik Kesihatan dikehendaki mengisi 'Borang Permohonan Ujian Saringan HIV Pra Perkahwinan KKM/ HIV/ SPP01 /09 PIND.01/2020'. Borang yang dibuat pindaan ini telah disemak oleh PUU dan dipersetujui bersama oleh pihak Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) serta Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri (JHEAIN) di Mesyuarat Ketua-Ketua Pendaftar Nikah Cerai dan Rujuk kali 42/2020 pada 6-7 Oktober 2020.
- (iii) Borang ini hendaklah disediakan dalam bentuk dua (2) salinan. Salinan asal untuk pesakit dan salinan pendua adalah untuk simpanan di Klinik Kesihatan.
- (iii) Setiap borang perlu mempunyai nombor rujukan tersendiri bagi mengelakkan sebarang duplikasi oleh pihak yang tidak bertanggung jawab. Nombor rujukan ini juga perlu direkodkan di dalam kad rawatan pesakit bagi memudahkan rujukan dibuat pada masa hadapan.
- (iv) Pada peringkat permulaan, 'Borang Permohonan Ujian Saringan HIV Pra Perkahwinan KKM/ HIV/ SPP01 /09 PIND.01/2020' perlu disediakan secara manual oleh Jabatan Kesihatan Negeri (JKN) dalam dua (2) salinan, menggunakan nombor pendaftaran pesakit (*patient's RN*) di Klinik Kesihatan.
- (v) Apabila Sistem Pengurusan Perkahwinan Islam Malaysia (SPPIM) dan JHEAIN telah dikemaskini kelak, pemohon (bakal pengantin) boleh memuat turun sendiri serta mencetak borang dalam dua (2) salinan

sebelum beliau hadir ke Klinik Kesihatan untuk menjalani ujian saringan HIV.

4.2 Pemberitahuan keputusan ujian saringan HIV kepada bakal pasangan.

- (i) Merujuk kepada surat pemberitahuan status jangkitan HIV kepada pasangan yang dikeluarkan pada 25 Januari 1997 dengan no. rujukan (23) dlm.KKM-171(99/4/8), '*partner notification*' juga terpakai kepada bakal pasangan yang akan berkahwin.
- (ii) Perlu ditekankan bahawa, pemberitahuan keputusan ujian saringan HIV kepada bakal pasangan perlulah dilakukan dengan cermat dan professional selaras dengan '*Malaysian Medical Council (MMC) Guidelines on Confidentiality*' di mana seseorang Pengamal Perubatan hendaklah memastikan segala data dan maklumat pesakit dilindungi serta setelah mendapat persetujuan pesakit.
- (iii) Pemberitahuan ini perlu dilakukan oleh Pegawai Perubatan yang mengendalikan kes tersebut dan diikuti dengan aktiviti kaunseling pra dan pasca ujian pengesahan HIV, kepada pesakit dan pasangan yang akan dikahwini.

5. Bersama ini disertakan borang permohonan ujian saringan HIV pra perkahwinan yang telah dibuat pindaan (seperti di **Lampiran 1**) dan carta alir ujian saringan HIV pra perkahwinan yang telah dikemaskini (seperti di **Lampiran 2**) untuk rujukan pihak YBhg. Datuk/ Dato' Indera/ Dato'/ Datin/ Tuan/ Puan.

6. Sehubungan dengan itu, adalah dipohon kerjasama YBhg. Datuk/ Dato' Indera/ Dato'/ Datin/ Tuan/ Puan untuk memaklumkan kepada fasiliti kesihatan yang berkenaan di bawah tanggungjawab masing-masing tentang perkara yang dinyatakan di atas.

7. Sebarang pertanyaan lanjut berhubung perkara ini boleh dikemukakan kepada pegawai-pegawai berikut:

- (i) Nama Pegawai : Dr. Anita binti Suleiman
No. Telefon : 03-8883 4262
E-mel : dranita@moh.gov.my

(ii) Nama Pegawai : Dr. Norliza binti Ibrahim
No. Telefon : 03-8883 4321
E-mel : norliza.ibrahim@moh.gov.my

8. Untuk makluman, **penggunaan borang ini berkuatkuasa bermula pada 1 Januari 2021**. Segala perhatian dan kerjasama pihak YBhg. Datuk/ Dato' Indera/ Dato'/ Datin/ Tuan/ Puan berhubung perkara ini adalah amat dihargai.

Sekian, terima kasih.

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

Saya yang menjalankan amanah,

(DATUK DR. NORHAYATI BINTI RUSLI)
Pengarah Kawalan Penyakit
Kementerian Kesihatan Malaysia

s.k:

1. Timbalan Ketua Pengarah Kesihatan (Kesihatan Awam)
2. Pengarah Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga
3. Ketua Sektor HIV/STI/Hep C

SENARAI EDARAN

Pengarah Kesihatan Negeri Perlis
Jabatan Kesihatan Negeri Perlis
Jalan Raja Syed Alwi,
01000 Kangar, Perlis Indera Kayangan.

Pengarah Kesihatan Negeri Kedah
Simpang Kuala, Jalan Kuala Kedah,
05400 Alor Setar, Kedah Darul Aman.

Pengarah Kesihatan Negeri Pulau Pinang
Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang
Tingkat 35 & 37, KOMTAR,
10590 Pulau Pinang.

Pengarah Kesihatan Negeri Perak
Jabatan Kesihatan Negeri Perak
Jalan Panglima Bukit Gantang Wahab,
30590 Ipoh, Perak Darul Ridzuan.

Pengarah Kesihatan Negeri Selangor
Jabatan Kesihatan Negeri Selangor
Tingkat 9, 10, 11 & 17,
No. 1, Wisma Sunway,
Jalan Tengku Ampuan Zabedah C 9/C, Seksyen 9,
40100 Shah Alam, Selangor.

Pengarah Kesihatan WP Kuala Lumpur & Putrajaya
Jabatan Kesihatan WP Kuala Lumpur & Putrajaya
Jalan Cenderasari,
50490 Kuala Lumpur

Pengarah Kesihatan Negeri Sembilan
Jabatan Kesihatan Negeri Sembilan
Jalan Rasah
70300 Seremban,
Negeri Sembilan Darul Khusus.

Pengarah Kesihatan Negeri Melaka
Jabatan Kesihatan Negeri Melaka
Tingkat 3, 4, dan 5, Wisma Persekutuan,
Jalan Business City, Bandar MITC
75450 Ayer Keroh, Melaka.

Pengarah Kesihatan Negeri Johor
Jabatan Kesihatan Negeri Johor
Tingkat 3 & 4 Blok B, Wisma Persekutuan,
Jalan Air Molek,
80590 Johor Bahru, Johor Darul Takzim.

Pengarah Kesihatan Negeri Pahang
Jabatan Kesihatan Negeri Pahang
Jalan IM 4, Bandar indera Mahkota
25582 Kuantan, Pahang Darul Makmur

Pengarah Kesihatan Negeri Terengganu
Jabatan Kesihatan Negeri Terengganu
Tingkat 5, Wisma Persekutuan Jalan Sultan Ismail
29200 Kuala Terengganu, Terengganu

Pengarah Kesihatan Negeri Kelantan
Jabatan Kesihatan Negeri Kelantan
Tingkat 5, Wisma Persekutuan,
15590 Kota Baharu, Kelantan Darul Naim.

Pengarah Kesihatan Negeri Sarawak
Jabatan Kesihatan Negeri Sarawak
Jalan Diplomatik, Off Jalan Bako,
93590 Kuching, Sarawak

Pengarah Kesihatan Negeri Sabah
Jabatan Kesihatan Negeri Sabah
Tingkat 3, Rumah Persekutuan, Jalan Mat Salleh,
88590 Kota Kinabalu, Sabah.

Jabatan Kesihatan WP Labuan
Pengarah Kesihatan WP Labuan
Peti surat 80832,
87018 Wilayah Persekutuan Labuan.

SULIT

BORANG KKM/HIV/SPP01/09 PIND.01/2020

NO. RUJUKAN: _____

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA
BORANG PERMOHONAN UJIAN SARINGAN HIV PRA PERKAHWINAN

BAHAGIAN 1: (DIISI OLEH PEMOHON)

Saya _____
(Nama bakal pengantin)

Alamat _____
(Alamat semasa)

No. Kad Pengenalan/ No. Pasport _____

No.Tel _____ dengan ini **BERSETUJU / TIDAK BERSETUJU** secara sedar dan tanpa sebarang paksaan untuk menjalani ujian saringan HIV dan ujian-ujian lain yang berkaitan, memaklumkan keputusan ujian saringan HIV kepada pasangan dan menjalani sesi kaunseling bersama pasangan sekiranya diperlukan.

Tarikh :

Tandatangan :
(Pemohon)

BAHAGIAN 2: (DIISI OLEH PENGAMAL PERUBATAN KERAJAAN)

Klinik Kesihatan _____

Saya, Pengamal Perubatan seperti yang dinyatakan di bawah dengan ini mengesahkan bahawa ujian saringan HIV telah dilakukan terhadap Encik/ Cik _____

di klinik ini dan keputusannya adalah _____
(Nama bakal pengantin)
(Sila nyatakan)

Tarikh :

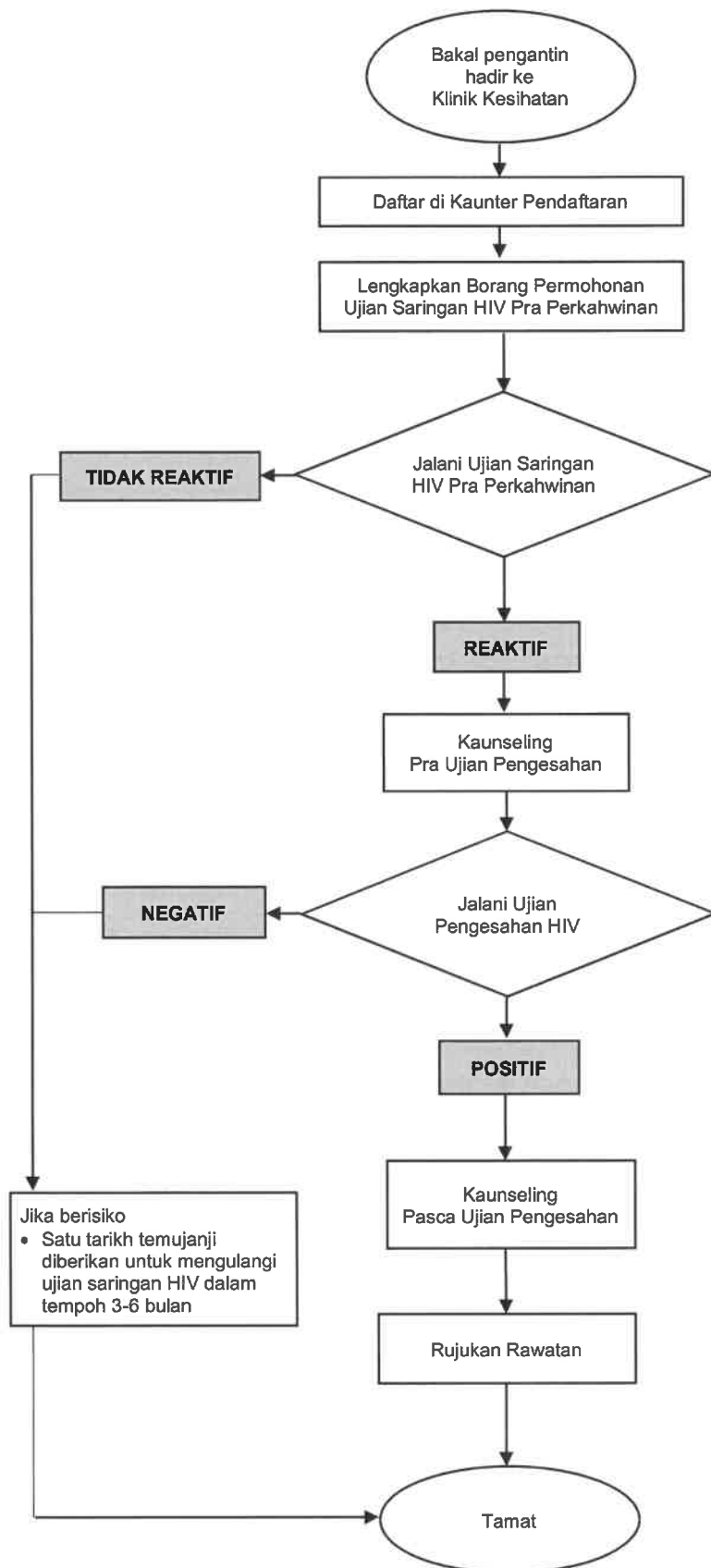
Tandatangan :
(Pengamal Perubatan)

Nama & Cop Jawatan:

(Nota: Tempoh sah laku pengesahan ujian saringan HIV adalah selama 6 bulan dari tarikh ujian saringan dilakukan)

Lampiran 2

Carta Alir Ujian Saringan HIV Pra Perkahwinan di Klinik Kesihatan

Aktiviti

Pendaftaran

- Semua bakal pengantin yang datang untuk mendapatkan ujian saringan HIV pra perkahwinan perlu mendaftar di kaunter pendaftaran JPL Klinik Kesihatan (KK).
- Bakal pengantin melengkapkan maklumat dalam borang permohonan ujian.
- Biodata bakal pengantin dan faktor risiko HIV dicatat di dalam buku daftar Program Ujian Saringan HIV Pra Perkahwinan di KK.

Ujian Saringan HIV

- Bakal pengantin memberi persetujuan pada Borang KKM/HIV/SPP01/09 PIND.01/2020.
- Ujian saringan HIV dilakukan menggunakan kaedah ujian pantas (*rapid test*) oleh anggota KK yang telah dilatih.
- Bakal pengantin dimaklumkan tentang keputusan ujian saringan HIV oleh Pengamal Perubatan.
- Pengamal Perubatan mengisi keputusan ujian HIV sama ada 'reaktif' atau 'tidak reaktif' di dalam borang permohonan ujian.
- Keputusan ujian saringan dicatat dalam kad rawatan dan buku daftar Program Ujian Saringan HIV Pra Perkahwinan di KK.
- Borang permohonan ujian diserahkan kepada bakal pengantin dalam sampul surat.

Kaunseling Pra Ujian Pengesahan HIV

- Sekiranya 'reaktif', bakal pengantin diberi Kaunseling Pra Ujian Pengesahan HIV bersama pasangan (dengan persetujuan bakal pengantin) oleh Pengamal Perubatan seboleh-bolehnya pada hari yang sama.

Ujian Pengesahan HIV

- Bakal pengantin menjalani ujian pengesahan HIV pada hari yang sama. Jika tidak, beri temujanji untuk pengambilan sampel darah.
- Bakal pengantin perlu diberi temujanji dalam tempoh 1-2 minggu untuk mengambil keputusan dan menjalani Kaunseling Pasca Ujian Pengesahan.

Kaunseling Pasca Ujian Pengesahan HIV

- Sekiranya 'positif', bakal pengantin diberi Kaunseling Pasca Ujian Pengesahan HIV bersama pasangan (dengan persetujuan bakal pengantin) oleh Pengamal Perubatan.
- Kenalpasti faktor risiko HIV, kaedah rawatan, dan rujukan.
- Notifikasi ke Pejabat Kesihatan Daerah yang terdekat.

Rujukan rawatan

- Bakal pengantin yang dikenalpasti HIV positif perlu dirujuk kepada Pakar Perubatan Keluarga untuk Program Pengendalian Pesakit HIV (PPHIV) di KK atau kepada Pakar Perubatan Penyakit Berjangkit (ID) di Hospital.
- Dapatkan tarikh temujanji bagi bakal pengantin HIV positif dari klinik PPHIV di KK atau klinik ID di Hospital.
- Beri tarikh temujanji untuk mengulangi ujian saringan HIV dalam tempoh 3-6 bulan kepada bakal pengantin yang 'tidak reaktif' atau 'negatif' jika mempunyai risiko.